

něm přesvědčení soudcovskému (§§y 258 a 288 čís. 3 tr. ř.). Pokud jde o další vývody stížnosti, bylo již shora dovedeno, že zjištění soudu o tom, že příspěvky pro manželku Baeranovu sloužiti měly v pravdě jako odměna za trestné činy Baeranovy, je formelně bezvadné; napadá-li stížnost opětně správnost zjištění toho, snažíc se dokázati opak, vybočuje zase z přípustných mezí (§§y 258, 288 čís. 3 tr. ř.). Nalézacímu soudu bylo známo, že v závadné větě nalézá se také výraz »menschliche Pflicht«, když však přes to dospěl k svému přesvědčení, je to výron volného hodnocení průvodů a jako takový neodporovatelný. V nepravu je stížnost, popírajíc, že poskytování podpory pro nevinnou rodinu odsouzeného nemůže nikdy obsahovati odměnu za jeho trestné činy. Ve smyslu §u 16 čís. 1 odstavec třetí zákona na ochr. rep. může býti odměna dána »jakýmkoli způsobem«, tudíž nejen přímo pachateli, nýbrž také nepřímo osobám jemu blízkým ať tím nebo oním způsobem, tedy jednotlivým darem neb opakujícím se poskytováním podpor a tomu podobné.

Správně uznal také nalézací soud, že obsahem článku jest opodstatněn pojem podněcování dle §u 15 čís. 2 zák. na ochranu republiky. Lze stranou ponechati, zda náhled soudu, že pisatel článku snažil se porozumění pro svůj podnět získati působením na národní vášnivost, je zcela případným či nikoli; každým způsobem odpovídá pojmu podněcování jakékoli působení na vůli nebo cit neurčitého počtu lidí ve smyslu nezákonném, totiž takové působení, v němž se jeví snaha, aby v těchto lidech vyvoláno bylo rozhodnutí, porušiti zákon, zde tedy zákon v §u 16 čís. 1 odstavec třetí zák. na ochr. rep. Poukazem pak na to, že nejde tu ani o akt dobročinnosti, nýbrž pouze o plnění národní povinnosti, snažil se pisatel zdůrazňováním této národní povinnosti a vyzdvihováním zásluh Baeranových, jimž dle mínění jeho trestné činy nebyly na úkor, naopak je zvyšovaly, působiti při nejmenším na národní, lehce vznětlivý cit a tím přiměti soukmenovce k činění, přičícimu se §u 16 čís. 1 odstavec třetí zákona na ochranu republiky. Na věci nemění ničeho, že v dotyčné stati činí se také zmínka o »lidské« povinnosti, ponež i za tohoto předpokladu nebyla by trestnost vyloučena, jakmile poukaz na tuto povinnost sloužiti měl za prostředek k vyvolání protizákonných účinků.

Čís. 1616.

Křivě vypovídá (§ 199 a) tr. zák.) a nedopouští se jen deliktu putativního, kdo potvrzuje proti svému lepšímu přesvědčení, že ví něco z vlastního poznání, byť i postup, jenž byl prý předmětem jeho vnímání, skutečně se odehrál.

Ucházení se o křivé svědectví dopouští se, kdo si jest vědom, že svědek to, co podle jeho návodu má vypovídati, z vlastního poznání neví a že jest o pravdivosti opaku přesvědčen, při čemž jest úplně lhostejno, zda uchazeč sám je přesvědčen, zdali ten který fakt nebo postup odporuje skutečnosti čili nic.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1924, Zm I 41/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Liberci ze dne 10. října 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 199 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávněnosti, pokud s hlediska důvodu zmatečnosti dle čís. 5 a věcně i dle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. doličuje, že skutková podstata zločinu podvodu v subjektivním ohledu není zjištěna, že zejména zlý úmysl, při zločinu podvodu předpokládaný, není dokázán, a že to, co soud v tomto ohledu zjišťuje, samo o sobě ještě nenaplnuje podstaty zločinu podvodu. Řešení otázky, zda bylo se ucházeno o křivé svědectví, nezávisí na tom, zda výpověď, o niž se ucházeno, kryje se se skutečností, t. j. s faktem nebo postupem ve světě zjevů skutečně existujícím, skutečně se odehravším, aniž na tom, zda si uchazeč byl toho vědom, že to, co má být potvrzeno, skutečností odporuje. Svědectví dlužno považovati za křivé i tehdy, ukazuje-li se při porovnávání obrazu ve výpovědi svědecké obsaženého, že obraz ten nekryje se s tím, co svědek na základě svého vlastního poznání ví. Neboť svědek nepotvrzuje neb aspoň nemá potvrditi fakta ve světě se odehravší, nýbrž jest na něm, by reprodukoval správně své vjemy o těchto faktech nebo postupech, pokud vjemy ty staly se částí jeho vědomí. Vypovídá tedy křivě a nedopouští se jen deliktu putativního, potvrzuje-li proti svému lepšímu přesvědčení, že ví něco z vlastního poznání, byť i postup, jenž byl prý předmětem jeho vnímání, skutečně se odehrál. Dopouští se tudíž ucházení o křivé svědectví ten, kdo si jest vědom, že svědek to, co podle jeho návodu má vypovídati, z vlastního poznání neví, a že jest o pravdivosti opaku přesvědčen, při čemž jest úplně lhostejným, zda uchazeč sám je přesvědčen, zdali ten který fakt nebo postup odporuje skutečnosti čili nic.

Čís. 1617.

Zmatek dle čís. 7 Šu 281 tr. ř. nelze uplatňovati ve prospěch obžalovaného.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1924, Zm II 51/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 14. prosince 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem předražování podle Šu 7 odstavec třetí zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Otázku, zda jest napadeným rozsudkem obžaloba vyřízena, lze ponechat stranou. Neboť i za předpokladu, že rozsudek nevyřizuje obžaloby, nebyl by obžalovaný oprávněn napadat rozsudek důvodem zma-